

Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat

Atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 21. maj 2002-meersumi, inatsisartut peqqussutaatigut nr. 8, 15. april 2003-meersukkut allanngortinneqartumi, § 18, aamma inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 20. november 2006-meersoq naapertorlugit aalajangersarneqarput:

Kapitali 1

Inaarutaasumik naliliineq

Siunertaq aamma annertussusia ilaalu ilanngullugit

§ 1. Atuarfiup naammassinerani naliliinermi siunertaavoq, atuarfimmi atuartsissutini atuartsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat, atuartsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni, ilikkagassatut anguniagassat atuartumit qanoq annertutigisumik angusaqarfusimanersut uppersassallugu.

§ 2. Naliliinermut ilaapput nalunaarut aamma angusat tunngavigalugit karakteriliineq, atuartup nammineq naliliinera misilitsinnerillu, tassunga ilaalluni aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliamik saqqummiineq.

Imm. 2. Misilitsinnerit aamma aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarnerit ulluinnarni atuartsinermi sulinermik ersersitsuussapput.

Imm. 3. Angusanut tunngatillugu karakteriliinermi aamma misilitsinnerit aalajangersimasumillu qulequtsiilluni suliaq nalilerneranni Greenlandic Grading System-skala (GGS skala) atorneqassaaq. GGS skala makkunannga imaqarpoq:

A: Naammassisamut pitsaalluinnartumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik naammalluartumik naammassinninnermik takutitsisumut imaluunniit annikitsuinnarnik pingaaruteqanngitsumik amigaateqartumut

B: Naammassisamut ajunngivissumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik annertuumik naammassinninnermik takutitsisumut, annikitsumik ikittuinnarnik pingaarutilinnik amigaateqartumut.

C: Naammassisamut pitsaasumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik naammassinninnermik takutitsisumut, arlalinnik amigaateqartumut.

D: Naammassisamut ajorpallaanngitsumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik annikinnerusumik naammassinninnermik takutitsisumut, amerlasuunik amigaatilimmu.

E: Naammassisamut naammattumut karakteriliunneqartassaaq, atuartsissummi anguniakkanik minnerpaamik akuerineqarsinnaasumik naammassinninnermik takutitsisumut.

Fx: Naammassisamut naammaginangitsumut karakteriliunneqartassaaq, atuartitsissummut anguniakkanik akuerineqarsinnaasumik takutitsinningsumut.

F: Naammassisamut akuerineqarsinnaanngilluinnartumut karakteriliunneqartassaaq.

§ 3. 10. klassip naammassinerani atuartitsissutini aamma atuartitsissutini qanitariissuni tamani nalunaarusiortoqarlunilu angusat tunngavigalugit karakteriliisoqassaaq. Taamaaliortoqassaaq misilitsittoqalinnginnerani, ingerlaavartumik naliliineq tunuliaqutaralugu ilikkagassatullu anguniakkat aallaavigalugit. Taakku alloriarfimmi ilikkagassatut anguniakkat qanoq annertutigisumik angusaqarfusimaneranut uppersaataassapput.

Imm. 2. Nalunaarummi atuartup atuartitsissutini piginnaasai - ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugit - nalilerneqassapput. Nalunaarut ingerlaavartumik naliliinerit tunngavigalugit suliarineqassaaq.

Imm. 3. Nalunaarutip aamma angusat tunngavigalugit karakterit takutissavaat, ilinniartitsisup atuartup, ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu, atuartitsissutini angusaanik naliliinera.

§ 4. Atuartup nammineq naliliineranut minnerpaamik ilaassapput:

- 1) Atuartup atuarnerni pissarsiarisimasaminik naatsumik, allaganngorlugu allaaserinninnera.
- 2) Inuussutissarsiutigut ilinniarnissamullu kissaatit pillugit isumaliuutit.

Imm. 2. Paasissutissanut, atuartup naliliinnermini ilanngunneqartussatut kissaatigisaanut ilaasinnaapput:

- 1) Atuartut siunnersuisoqatigiivini sulineq.
- 2) Atuarfiup siulersuisuini sulineq.
- 3) Peqatigiiffinni sulineq.
- 4) Sunngiffimmi sammisaqartitsineri peqataaneq.
- 5) Sunngiffimmi sulineq assigisaalu.

Imm. 3. Atuartup suliarinninnermi angerlarsimaffik aamma atuarfik peqataatissinnaavai. Naliliineq angajoqqaatut oqartussanit imaluunniit angajoqqaarsiaasussatut akuersissuteqartunit atsiorneqassaaq.

Imm. 4. Naliliineq misilitsissimanermut uppersaataip tunniunneqarnissaa sioqqullugu tunniunneqarsimassaaq tassungalu ilanngunneqarluni.

Imm. 5. Atuartup nammineq nalilersuineranut atorineqartussamik ilitsersuummik immersugassamillu ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik nassiuussissaaq.

§ 5. Atuartutut aamma pineqarput atuartitsinermik allamik, atuartitsinermik naliginnaasumik meeqqat atuarfianni piimasaqaataasunut nallersuussinnaasumik tigusaqarsimasut. Peqataasut taakku § 3-mi pineqanngillat.

Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliassaq

§ 6. Atuartut aalajangersimasumik qulequtsiillutik suliaqartoqassapput. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq januarimi imaluunniit februarimi tunniunneqassaaq. Suliaq allataassaaq tamatumalu kingorna saqqummiunneqarluni, takuuk kapitali 7.

Misilitsinnerit

§ 7. Pisinnaasanik pinngitsoorani allattariarsorluni misilitsittoqassaaq kalaallit, danskit tuluillu oqaasiinik aamma matematikkimik. Pisinnaasanik misilitsinnerit aprilimi majimilu ingerlanneqassapput.

§ 8. Kalaallit oqaasiinik, danskit oqaasiinik, tuluit oqaasiinik aamma matematikkimik pisinnaasaanik allattariarsornikkut pinngitsoorani misilitsittoqassaaq.

Imm. 2. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik aalajangiisinnavoq aammattaaq pinngortitalerinemik,

inuaqatigiilerinermik imaluunniit upperisalerinermik aamma isumalioqqissaarnermik allattariarsornikkut pinngitsoorani misilitsittoqassasoq. Naalakkersuisoqarfiup aalajangissavaa atuarfinni ataasiakkaani atuartsissutini sorlarni misilitsittoqassanersoq.

Imm. 3. Misilitsinnerit aprilimi aamma majimi ingerlanneqassapput.

§ 9. Oqaluttariarsorluni imaluunniit oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerit 3 pinngitsoorani ingerlanneqassapput.

Imm. 2. Misilitsinneq 1 atuartsissutit ukua arlaanni ingerlanneqassaaq: kalaallit oqaasii, danskit oqaasii imaluunniit tuluit oqaasii, misilitsinneq 1 atuartsissutit ukua arlaanni ingerlanneqassaaq: matematikki imaluunniit fysik/kemi aamma misilitsinneq 1 atuartsissutit ukua arlaanni ingerlanneqassaaq: uumassuseqartulerineq, pinngortitaleriffusumik nunalerineq, inuaqatigiilerineq imaluunniit upperisalerineq aamma isumalioqqissaarneq. Naalakkersuisoqarfiup aalajangissavaa atuarfinni ataasiakkaani atuartsissutini sorlarni misilitsittoqassanersoq.

Imm. 3. Atuartsit allamiut oqaasiisa pingajuannik toqqaasimasut, atuartsissummi oqaluttariarsorlutik misilitsinnissartik toqqarsinnaavaat.

Imm. 4. Aammattaaq atuartsit toqqarsinnaavaa, atuartsissutini sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassani imaluunniit atuartsissutini imm. 2-mi aalajangiunneqanngitsuni ataasiarluni oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinniarluni.

Imm. 5. Misilitsinnerit majimi aamma junimi ingerlanneqassapput.

§ 10. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup 1. november nallertinnagu nalunaarutigissavaa, piffissami misilitsiffissami tulluuttumi atuartsissutini sorlarni misilitsittoqassanersoq.

Kapital 2

Nalunaarneq aamma nalunaarutiginninneq

§ 11. 10. klassimi atuartsit aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarnissamut § 6-mi eqqaaneqartumut, pisinnaasatigut misilitsinnissanut § 7-mi eqqaaneqartunut aamma pinngitsoorani misilitsinnissanut §§ 8-mi aamma 9-mi eqqaaneqartunut nalunaarsimapput.

Imm. 2. Atuartsit atuartsissummi ataatsimi arlalinniluunniit immikkut atuartinneqartut, tapertaliussaasumik atuartinneqartut imaluunniit allatigut immikkut perorsaanikkut ikiorserneqartut, atuartsissutini pineqartuni misilitsinnernut peqataannginnissaat aalajangerneqarsinnaavoq. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik tamanna pillugu erseqqinnerusumik aalajangersaassaaq.

§ 12. Atuartsit atuartsinermik allamik, atuartsinermik naloginnaasumik meeqqat atuarsianni piumasaqaataasunut nallersuussinnaasumik tigusaqarsimasut misilitsinnernut aamma aalajangersimasunik qulequtsiilluni suliaqarnernut §§ 7-9-mi taaneqartunut peqataaniarlutik nalunaarsinnaapput. Nalunaarneq pissaaq kommunimi pineqartup misilitsiffissatut kissaatigisaani atuarsiqarfiup pisortaanut 1. december nallertinnagu.

§ 13. Atuartsit § 9, imm. 4 naapertorlugu misilitsikkusuttut, atuartsissutit suut misilitsiffigerusunnerlugit 1. december nallertinnagu atuarsiimi pisortamut nalunaarutigeriissavaat. Nalunaarneq angerlarsimaffimmit atsiorneqassaaq, atuartsit inersimasuunngipput.

Imm. 2. Misilitsinnissamut nalunaarneq taamaallaat pisinnaavoq, atuartsit atuartsissummi atuartsineq naammattumik annertussusilimmik malinnaaffigisimappagu. Atuarsiup pisortaata taamaattoqarnersoq aalajangissavaa.

§ 14. Misilitsinissat atuarfimmit nalunaarutigineqarneri aamma allattariarsorluni suliaassanik piniarnerit Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut 15. december nallertinnagu immersugassiaq naalakkersuisoqarfimmit akuerineqarsimasoq atorlugu nassiunneqassapput.

Kapitali 3

Napparsimasimalluni misilitsinnerit

§ 15. Atuartoq misilitsinnissamut nalunaarsimasoq, kisiannili napparsimaneq imaluunniit pissutsit allat immikkut illuinnartut pissutigalugit misilitsinnermut peqataasinnaanngitsoq, tamanna pillugu ingerlaannartumik atuarfimmut nalunaaruteqassaaq. Misilitsinneq sulii naammassinngitsoq nalunaarut tiguneqarsimanngippat, atuartoq takkutinngitsoortutut isigineqassaaq.

Imm. 2. Pisinnaannginnermut napparsimaneq pissutaappat, atuartoq kingusinnerpaamik ullormi misilitsiffiusumi najukkamini peqqinnissaqarfimmut saaffiginissimassaaq, napparsimanerlu uppersaaserneqassaaq, atuarfiup pisortaanut piaarnerpaamik tunniunneqartussamik.

Imm. 3. Pisinnaannginneq allanik immikkut illuinnartunik pissuteqarpat tamanna tamatuma kingorna atuarfiup pisortaanit akuerineqassaaq.

§ 16. Atuartoq napparsimasutut nalunaarsimasoq, taamaakkaluartorli misilitsinnermut peqataasoq, misilitsiqqissinnaanngilaq.

§ 17. Oqaluttariarsorluni/assarsorluni misilitsinnerit ilaat, tak. § 9, atuartup piffissami misilitsiffiusumi tassani atuarfimi allami ingerlassinnaappagu, atuartoq taamatut periarfissinneqassaaq.

Imm. 2. Atuarfiup aalajangersinnaavaa atuartut napparsimasasut atuartitsissutini oqaluttariarsorissani imaluunniit oqaluttariarsorissani-suliaqarfiusuni misilitsissasut, tak. § 9. Misilitsinnerit kingusinnerpaamik ukiup atuarfiup nutaap allartinnerata kinguinngua ingerlanneqassapput.

§ 18. Taamaallaat atuartut napparsimanermik imaluunniit immikkut illuinnartumik pissuteqarlutik misilitsinnermut peqataasinnaasimanngitsut imaluunniit naammassinissinnaasimanngitsut, tamatumangalu piffissaq eqqorlugu atuarfimmut nalunaarsimasut, tak. § 15, napparsimasimalluni misilitsinnernut peqataasinnaapput imaluunniit misilitsinnissamut piffissaliussami tullermi misilitsittussatut nalunaarsinnaallutik.

§ 19. Atuartup napparsimaneq imaluunniit pissutsit immikkut illuinnartut allat pissutigalugit aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaasaq naammassisinnaanngippagu, atuartoq 15. april nallertinnagu kisiimiilluni naammassiniagassamik aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaminik tunniussinissaminut periarfissaqassaaq.

Kapitali 4

Misilitsinnerit pillugit ataatsimut malitarsassat

Misilitsinnerit ingerlanneqarneri

§ 20. Atuarfiup pisortaa misilitsinnerit aamma aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliat malitarsassat atuuttut malillugit ingerlanneqarnerinut akisussaavoq.

§ 21. Piffissamik sioqqutsilluarluni atuartut makkunaannga ilisimatinneqassapput:

- 1) Piffissaq misilitsiffiususaaq aamma misilitsinnernut ataasiakkaanut piffissaliussat.
- 2) Misilitsinnerit amerlassusii, atuartitsissutit makinneqarnissaat pillugit malitarsassat aamma § 9, imm. 4 naapertorlugu atuartitsissutit toqqarneqarnissaannut periarfissat, kingusinnerpaamik nalunaarnissamut

piffissaliussat ilanngullugit.

3) Aalajangersimasumik q ulequtsiilluni suliap tunniunneqarnissaa aamma misilitsinnerit pillugit malittarisassat.

Imm. 2. Atuartut, ilinniartitsisut misilitsinnermilu nakkutilliisut piffissamik sioqqutsilluarluni makkua pillugit malittarisassanik ilisimatinneqassapput:

1) Napparsimalluni takkutinngitsoornerup imaluunniit immikkut illuinnartunik peqquteqarluni peqataannginnerup kingunissai, tak. kapitali 3.

2) Misilitsinnermi piumasaqaatit immikkut ittut, tak. § 24.

3) Misilitsinnerup pineqartup ingerlanneqarneranut malittarisassat nalinginnaasut immikkullu ittut atuuttut.

4) Naammagittaalliuteqarnermut malittarisassat aamma naammagittaalliuteqarnissamut piffissaliussat, tak. kapitali 12.

Imm. 3. Imm. 1-mi aamma 2-mi malittarisassat tunaartarisassallu taaneqartut atuarfiup imaluunniit kommunip nittartagaani nassaarineqarsinnaassapput.

§ 22. Atuarfiup isumagissavaa atuartut siunertarineqanngitsumik imminnut attaveqaatigiissinnaajunnaarlugit misilitsinnerit ingerlanneqarnissaat.

Imm. 2. Atuarfiup isumagissavaa atuartut misilitsinnerup nalaani siunertamut naapertuuttumik suliffissaqarnissaat.

Imm. 3. Allattariarsorluni misilitsinnissanut tunngatillugu oqaloqatigiinnissamut piffissaliussap nalaani kiisalu oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnissanut kap. 9-mi taaneqartunut piareersarnerup nalaani atuartut qarasaasianik internet-imut attavilinnik atuisinnaassanngillat.

Imm. 4. Aammattaaq atuarfiup atortorisarutininik elektroniskiusunik atuisinnaanermut periarfissat killilersinnaavai, tassunga ilaallutik atortut elektroniskiusut nammineerluni nassatarineqartut, tamanna pisinnaasat pissutigalugit pisariaqassapput.

§ 23. Misilitsinneq aallartinneqarsimassaaq, suliaassanik agguaassineq aallartinneqarsimappat imaluunniit misilitsissutissamik imaluunniit suliasamik atuatoq ilisimatinneqareerpat.

§ 24. Atuarfiup pisortaa atuartunut timimikkut imaluunniit eqqarsartaatsikkut pisinnaasakinnerusunut imaluunniit aalajangersimasunik allatigut ajornartorsiuteqartunut misilitsinnermi immikkut atugaqartitsinissamik neqerooruteqassaaq, misilitsinnerup naammassinissaanut atuartut taakku, atuartunut allanut naligiissinneqarnissaasa taamaaliornissaaq pisariaqartilerpassuk.

Imm. 2. Misilitsinnerup qaffasissusia allanngortinneqassanngilaq.

Karakteriliineq aamma misilitsinnernik naliliineq

§ 25. Misilitsinnermi karakteriliisoqartassaaq atuartup atuartitsissutini ataasiakkaani ilikkagassatut anguniagassanik angusaqarsimassusia atuartullu misilitsinnermi naammassisai nalilersorsinnarlugit. Atuartut atuatoqataannut naleqqiunnerisigut karakterilersuisoqassanngilaq.

Imm. 2. Misilitsinnerit tamarmik karakterilerneqassapput. Karakterit atuartunut ataasiakkaanut tunngasuupput. Oqaluttariarsorluni imaluunniit oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerni atuartup misilitsinnermik naammassinera kinguninngua karakteriliisoqassaaq. Karakterit misilitsinnermi uppersaammut allanneqassapput.

§ 26. Censori aamma ilinniartitsisoq tamarmik immikkut karakteriliinissamut siunnersuuteqassapput. Censorip siulliulluni siunnersuutini saqqummiutissavaa. Censorip aamma ilinniartitsisup karakteriliinerini karakterimik ataatsimik nikingappata censorip karakteriliussaa atuutsinneqassaaq. Karakterinik 2-nik nikingappata, karakterit taakku 2 akornanniittoq karakteriliunneqassaaq. Karakterinik 3-nik suliluunniit annertunernik nikingappata, isumaqatigiinniarnikkut karakteriliisoqassaaq, pisariaqassappat atuarfiup pisortaa ikiorsiullugu. F-imik aatsaat karakteriliisoqarsinnaavoq censori ilinniartitsisorlu isumaqatigiippata.

Imm. 2. Karakterit pillugit isumaqatigiinniarnarit imaluunniit censorip aamma ilinniartitsisup karakteriliinerisa akornanni nikingassutit atuartumut allanulluunniit avataaniittunut nalunaarutigineqassanngillat.

§ 27. Karakterip aalajangernissaanut atorneqartussanik censori allattuissaaq. Allattukkat naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaliussap naanissaata tungaanut toqqorsimaneqassapput, tak. kapitali 12.

Imm. 2. Misilitsinnerup ingerlanneqarnerani pingaaruteqartutigit pissusissamisuunngitsoqarpat censori ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut, atuarfimmis misilitsitsiffiusumut assilinnertalerlugu, nalunaaruteqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanneqarnera pillugu nalunaarusianik naalakkersuisoqarfik censorimit piniarsinnaavoq.

Karakterit allassimaffii

§ 28. Karakterit karakterit allassimaffinut ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup akuerisaanut allattorneqassapput. Karakterit allattorsimaffii ukiuni 5-ini atuarfimmit toqqorsimaneqassapput.

Kapitali 5

Allattariarsorluni misilitsinnerit pillugit immikkut malittarisassat

Oqaatsinik toqqaaneq ilaalu ilanngullugit

§ 29. Misilitsinnerni suliaasat ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup suliarissavai.

§ 30. Matematikkimi pisinnaasatigit misilitsissutissaq kiisalu oqaatsinik atuartitsissutaanngitsuni misilitsissutissat kalaallisut danskisullu suliarineqassapput.

Imm. 2. Ulloq misilitsiffissaq nallertinnagu, suliaasat sorliit atuartup akissuteqarnerminut tunngaviginiarnerai, atuartitsissummi ilinniartitsisup atuartullu isumaqatigiissutigissavaat.

Imm. 3. Misilitsinnerup aallartinnerani oqaatsit toqqarneqarsimasut atorlugit suliaasat atuartumut tunniunneqassapput. Atuartup qinnutigippagu suliaasat oqaatsit aappaat atorlugit allatat tunniunneqarsinnaapput, atuartup akissuteqarnermini ikorfartuutissaatut. Suliaasat taakku tunniunneqassanngillat, inimiillu misilitsiffiusumiit misilitsinneq naammassitinnagu anninneqaaqqusaanatik.

§ 31. Misilitsinnerni akissutit atuartitsissummik ilinniartitsisumit aamma ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmit censorissanngortitamit nalilersorneqassapput.

Allattariarsorluni misilitsinnerit ingerlanneqarneri

§ 32. Suliaasat tiguneqarnerini atuarfiup pisortaata taassumaluunniit sinniisaata suliaasat allakkat puuini normulersorsimasuniittut pisariaqartinneqartunik amerlassuseqarnissaat qularnaassavaa. Aammattaaq

atuarfiup pisortaata taassumaluunniit sinniisaata misissussavaa piffissaq misilitsiffiusussaq, misilitsinneq, suliasap suunera, sapaatip-akunnerata ullua, ulluliussaq nalunaaqutarlu allassimasoq eqqortuunersut.

Imm. 2. Atuarfiup pisortaata misilitsinnerni ataasiakkaani suliasat tiguneqarneri aamma suliasat allakkap puuniittut qassiuneri ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut allakkatigut uppersarsassavai.

Imm. 3. Suliasat allakkap puuniittut ataasiakkaat, misilitsinnerup ingerlanneqarnissaanut piffissaliussaq nallertinnagu ammarneqaqqusaanngillat, taamaattorli tak. § 60, imm. 5.

§ 33. Allattariarsorluni misilitsinnerni atuartut misilitsinnissamut nalunaarsimasut, nakkutilliisussat aamma atuarfiup pisortaa imaluunniit taassumalu sinniisaa kiisalu ilinniartitsisoq atuaasussaq imaluunniit ilitersuisussaq inimut misilitsiffiusumut kisimik isersinnaatitaapput.

§ 34. Atuarfiup pisortaata nakkutilliisussat toqqassavai. Klassini pineqartuni atuartitsissummi allattariarsorluni misilitsiffiusumi ilinniartitsisoq atuartitsisuusimasoq atuartunik nakkutilliisussaangilaq.

Imm. 2. Allattariarsorluni misilitsinnerni inini misilitsiffiusuni tamani, atuartunut siullernut 20-nut nakkutilliisut minnerpaamik marluussapput, atuartullu 20-nik ilaneri tamaasa nakkutilliisut ataatsimik ilaneqassallutik.

Imm. 3. Nakkutilliisut inimi siammaassimassapput. Suliamut tunngatillugu arlaannaatigulluunniit atuartunut paasissutissanik nalunaaruteqassanngillat.

Imm. 4. Misilitsinnerup aallartinnissaa minutsinik 10-nik sioqqullugu ini ammarneqassaaq. Nakkutilliisut atuartut inissaannut innersuutissavaat. Inissat tamarmik karakterinut allattuiffik naapertorlugu atuartup aqqanik normuanillu pilersorneqarsimassapput.

Imm. 5. Atuartut inimi misilitsiffiusumi imminnut angusinnaanatik inissinneqassapput.

§ 35. Misilitsinnerup aallartinnginnerani pappilissat allatassap allaqqaarnerani allaqqissaarneranilu atugassat agguanneqassapput. Pappilissat A 4-tut angissuseqassapput. Atuartut namminneq allaatissaminnik nassassapput. Pappilissanut tunniunneqartunut ataasiakkaanut tamanut, atuartup allassavai atini normunilu, karakterit allassimaffianni allassimasoq malillugu, atuarfiup aqqa, misilitsinnerup suliallu suunera aamma klassip imaluunniit holdip taaguutaa.

Imm. 2. Misilitsinnerup aallartinnginnerani atuarfiup pisortaata, taassuma sinniisaata imaluunniit misilitsinnermi atuaasussatut ilitersuisussatulluunniit pisinnaatitaasup nipituumik atuartunut atuaasavai misilitsinnerup suliallu suunera, sapaatip-akunnerani ulloq, ulloq nalunaaqutarlu pillugit suliasat puuanni allaqqasut. Piffissami aalajangiunneqarsimasumi suliasanut allakkap puua ammarneqassaaq. Nakkutilliisut isumagissavaat atuartut tamarmik suliasanik ilanngusaajunnartunillu pinissat.

§ 36. Misilitsinneq ingerlanneqartillugu, suliasat inip avataanut anninneqassanngillat. Taamaattorli pisariaqarpat pisortap taassumaluunniit sinniisaata, suliasat inimiit inimut allamut annissinnaavai.

Imm. 2. Misilitsinneq suleqatigiilluni oqallinnermik tuliullugulu ataasiakkaarluni akissuteqarnissamik imaqarpat, suleqatigiilluni oqallinnissamut piffissaliussaq naappat, nakkutilliisut atuartut ataasiakkaat allattugarisimasaat katersussavaat. Allattukkat atuartup aqqanik nalunaaqutserlugit ungaluliussamut ikineqassapput, inimullu ataasiakkaarluni misilitsiffiusussamut nakkutilliisumit nassarneqarlutik atuartup inissaanut ilineqassallutik.

§ 37. Misilitsinnerit akissutaat nunguterneqarsinnaanngitsunik allanneqassapput. Matematikkimik misilitsinnermi titartakkat, assiliartaliilluni titartaanerit aamma geometriimi sanaat aqerluusamik suliarineqarsinnaapput, taakku pappilissani immikkut ittuni - soorlu millimeterpapirini - suliarinerat apeqqutaatinnagu. Suliasani akissutitut immersuiffissaqarpat, taakkunani akissutit aamma aqerluusamik

suliarineqarsinnaapput.

Imm. 2. Taamaattoq pisinnaasatigut misilitsinnerit aqerluusamik allanneqarsinnaapput.

Misilitsinnerit nalaanni atuartunut atugassarititat

§ 38. Atuarteq misilitsinnermut inortuisoq misilitsinnermi peqataasinnaangilaq. Taamaattoq pisortaasup atuartup peqataanissaa akuerisinnaavaa, taanna suliaasaq pillugu paasissutissanik pissarsisinnaasimanngilluinnartutut isigineqarsinnaappat, aamma inortuineq naammaginartumik peqquteqarpat sivikitsuinnaappallu. Naammassinissamut piffissaliussap aalajangerneqarsimasup avataatigut misilitsinnerit sivitsorneqarsinnaangillat.

§ 39. Atuarteq akissuteqarnissamut eqqunngitsuliorluni ikiortissarsiorpat atuartumilluunniit allamik ikiuniarsarippat, atuarfiup pisortaata atuarteq misilitsinnermiit anisissavaa. Suliaq ingerlaannartumik llinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarutigineqassaaq, tassanilu aalajangerneqassaaq atuarteq peqataasoq imaluunniit atuartut peqataasut piffissami misilitsiffiusumi tullermi misilitsinnissamut peqataasinnaassanersoq/peqataasinnaassanersut.

Imm. 2. Misilitsinnerup nalaani imaluunniit naliliinnermi atuarteq eqqunngitsumik ikiortissimasoq imaluunniit ikiuisimasoq imaluunniit taamaasiornissamut misiliisimasoq ilimagineqalissappat, suliaq ingerlaannartumik allakkatigut llinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarutigineqassaaq, tassanilu atuartup peqataasimasup imaluunniit atuartut peqataasimasut misilitsissimanera/misilitsissimanerat akuerineqassanersoq aalajangiiffigineqassaaq.

§ 40. Misilitsinnerup nalaani atuartup taamaallaat immikkut pisariaqarluinnartumik peqqutissaqaruni nakkutilliisullu arlaannit ilaqlarluni, ini misilitsiffusoq qimassinnaavaa. Napparsimasoqarnera eqqaassanngikkaanni atuartut taamaallaat ataasiakkaarlutik ini qimassinnaavaat.

Imm. 2. Misilitsinnerni nalunaaquttap-akunnerinik 3-nik sivilisunerumilluunniit sivilisussulinni, misilitsinnerup naanissaa akunnermik ataatsimik, minutsinik 30-nik aamma minutsinik 10-nik sioqqullugu, misilitsinnermi piffissaq qanoq annertutigisoq sinnerunnersoq nakkutilliisut ilaata nalunaarutigissavaa.

§ 41. Atuartup akissut allaqqaarneralu tunniutereerunigit ini misilitsiffusoq qimassinnaavaa. Nakkutilliisup atuarteq peqatigalugu misissussavaa, atortut attuumassuteqartut tamarmik akissutinut allaqqaakkanullu immikkoortinneqarlutik tunniunneqarnersut. Tamatuma kingorna nakkutilliisup akissutip saqqaanut, ilanngussaajunnartunut allaqqaakkanullu atini allassavaa.

Imm. 2. Atuartup piffissaq misilitsiffusoq naatinagu ini misilitsiffusoq qimappagu, tamanna pissaaq misilitsinnermi peqataasut allat akornusersornagit.

Imm. 3. Suliaassiisutit atuartumit tigummiinnarneqarsinnaapput misilitsiffissatut piffissaliussaq naappat.

Allattariarsorluni misilitsinnernik naliliineq

§ 42. Misilitsiffissatut piffissaliussaq naaniariarpat, akissutit allaqqaakkallu tamarmik – immikkoortiterlugit normuisigullu tulleriisillugit – nakkutilliisunit atuarfiup pisortaanut taassumaluunniit sinniisaanut tunniunneqassapput.

Imm. 2. Akissutit klassikkaarlugit holdikkaarlugilluunniit allakkat puuannut ninngusuumut ikineqassapput, karakterit allattorsimaffianik atuartut atiinik normuinillu imaqartumik ilaqartillugit. Atuarfiup aqqa, misilitsinnerup suliallu suunera, klassip holdilluunniit taaguutaa kiisalu akissutit amerlassusii allakkap puuata qaavanut allanneqassapput. Tamatuma kingorna allakkap puua/allakkat puui isumannaatsumik poortorneqassapput ingerlaannartumillu tammatsaalisangorlugit censorimut nassiunneqarlutik.

§ 43. Misilitsinnerni censoriusussanik Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik suliaakkiissaaq.

Imm. 2. Misilitsinnerup aalajangersakkat atuuttut malillugit ingerlanneqarnissaa aammalu atuartut assigiiaamik naleqquttumillu pineqarnissaa tatiginartumillu naliliivigineqarnissaa censorip peqataaffigalugulu nakkutigissavaa.

§ 44. Taamaallaat akissut tunniunneqartoq naliliinnermi tunngavigineqassaaq. Allaqaagaq censorimut taamaallaat nassiunneqassaaq, atuartut ataasiakkaat pillugit taamaasiornissamut atuarfik Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmit akuerineqarsimatillugu.

Imm. 2. Censorip naliliineq naammassiguniuk, akissutit atuarfimmut tammatsaalisannorlugit utertillugit nassiutissavai. Karakterit allattorsimaffii allakkat puuani matoqqasumi immikkut nassiunneqassapput. Allakkap puuanut ataatsimut karakterit allattorsimaffiat ataasiinnaq ikineqassaaq, allakkallu puuat misilitsinnerup aamma suliap suuneranik kiisalu klassip holdilluunniit taaguutaanik nalunaaqutserneqarsimassalluni.

Imm. 3. Atuartitsissummik ilinniartitsisup akissutininik nalileereernermigut karakterinik allattuiffigisani atuarfiup pisortaanut tunniutissavaa. Tamatuma kingorna taassuma censorip karakterinik allattuiffianik imaqartoq allakkap puua ammassavaa, censorillu allattuiffia ilinniartitsisumut tunniullugu ilinniartitsisullu allattuiffia censorimut nassiullugu.

Imm. 4. Censorip ilinniartitsisullu allattuiffiit atsiussavaat piaarnerpaamillu pisortamut utertillugit. Karaktereqarpat illuatungiusumit isumaqatigiinniartifigineqarusuttunik, tamanna allattuiffimmi naatsumik tunngavilersorlugu allanneqassaaq. Isumaqatigiinniarnert – oqaloqatigiinnikkut allakkatigulluunniit – pissapput naliliisimasut arlaata tamanna kissaatigippagu. Atuarfiup pisortaata isumaqatigiinniarnert ingerlatissavai. Isumaqatigiinniarnermi angusaq ilinniartitsisumit censorimillu atsiorneqassaaq.

Imm. 5. Suliaakkiussanut akissutit, akissutininik naliliinnerup naammassineqarnerata kingorna atuarfimmi sivikinnerpaamik ukiumi ataatsimi toqqorsimaneqassapput, atuartulli piumasaqarneratigut, naliliineq naammassineqareerpat, tunniunneqassallutik.

Kapitali 6

Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerit pillugit immikkut malittarisassat

Nassuiaatit

§ 45. Oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnertut pineqarput misilitsinnerit allattariarsornerunngitsut. Misilitsinneq tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit suliaqarnermik imaluunniit pilersitsiffiusumik suliaqarnermik ilaqarsinnaavoq.

Tamanut ammasuuneri

§ 46. Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerit tamanut ammasuupput.

Imm. 2. Misilitsinnerit nalaanni nipinik assinilluunniit immiussineq taamaallaat akuerineqarsinnaavoq tamanna misilitsinnermut ilaappat.

Imm. 3. Atuarfiup pisortaata misilitsinneq tamanut ammasuussanngitsoq aalajangiussinnaavaa, tamanna atuartup isumassornissaanik peqquteqarpat imaluunniit pissutsit immikkut ittut patsisaappata.

Pisassiissutit

§ 47. Pisassiissutini atuartitsissummi ukiup ingerlanerani ataatsimoortumik suliaasimasut tamatigoortumik ersersinneqassapput. Pisassiissutit toqqartorneqassapput atuartut isumasioqatigalugit. Pisassiissutit assingi atuartunut tunniunneqassapput.

Imm. 2. Pisassiissutit quppernertut nalinginnaasutut nalunaarsorneqarpata, atuakkiani (prosa) quppernermit nalinginnaasumi naqinnerit 1300-ussapput taallianilu versit titarneri 30-llutik. Nalunaaruteqariaatsit allat, taakkununga ilaallutik assit, nipit aamma videot, quppernertut nalinginnaasutut naatsorsorneqartanngillat.

Imm. 3. Pisassiissutit censorimit kingusinnerpaamik 1. maj tigoreerneqarsimassapput.

Imm. 4. Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnernut pisassiissutit tamaasa pillugit paasissutissat atuarfiup pisortaata Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nassiutissavai. Immersugassiat naalakkersuisoqarfimmit akuerineqarsimasut atorineqassapput.

Misilitsinnernik piareersaaneq ingerlatsinerlu

§ 48. Misilitsinnerni suliaassiissutissat atuartitsissummi ilinniartitsisumit suliarineqassapput, atuartitsissummi ilikkagassatut anguniakkani immikkoortut arlallit ilaatillugit, piffissallu piareersarfissap sivilissusissaa eqqarsaatigalugu.

Imm. 2. Oqaluttariarsorluni misilitsinnissamut suliaassiissutit pisassiissutigineqartunit tamatigoortumik imaqartinneqassapput atuartut qassiunerat apeqqutaatinnagu. Misilitsinnissamut suliaassiissutitut atatillugu atorussat inimi misilitsiffimmiinnassapput, klassip holdilluunniit tamarmi misilitsereernissaata tungaanut.

Imm. 3. Atuarfiup atuartitsissummi suliaassiissutit - ilanngussat ilanngullugit - nassiutissavai kingusinnerpaamik 1. maj censorimit tiguneqartussanngorlugit, censori misilitsinnerup imaa pillugu tamakkiisumik ilisimatinneqaqqullugu.

Imm. 4. Ulloq misilitsiffissaq sioqqullugu censori suliaassiissutit misilitsinnerullu ingerlanneqarnissaa pillugit ilinniartitsisumut attaveqassaaq, misilitsinnissaq sioqqullugu apeqqutit nalornissutaajunnartut erseqqissarneqarsinnaaqqullugit. Pisariaqassappat atuarfiit pisortaata akuliutsinneqassapput.

§ 49. Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerni suliaassiissutit allagartanik akimut atuarneqarsinnaanngitsunik makitsinikkut agguanneqassapput. Atuartut suliaassiissutit minnerpaamik sisamat akornanni qinigassaqaarsinnaassapput. Suliaassiissutit ataasiakkaat misilitsinnerup ataatsip ingerlanera taamaallaat marloriarlutik atorineqarsinnaapput. Makitsinnermi ilinniartitsisoq aamma censori tamarmik najuutissapput.

Imm. 2. Suliaassiissut allaganngorlugu atuartumut tunniunneqassaaq.

§ 50. Misilitsinneq ilinniartitsisumit aqunneqassaaq. Ilinniartitsisup censori isumaqatigiissuteqarfīgissavaa, taanna misilitsinnerup ingerlanneqarnerani qanoq annertutigisumik peqataassinnaanersaq.

Ilinniartitsisup censorillu akornanni isumaqatigiinngitsoqalissappat, tamanna misilitsitsinerit marluk akornanni aqqinneqassaaq, pisariaqarpat atuarfiup pisortaata peqataaneratigut.

Imm. 2. Tamatuma kingorna censorip misilitsitsinerup ingerlanneqarnera naammaginarsorinngippagu, misilitsinneq naammassineqaannartorlu censorip atuarfiani pisortaqaqqutigalugu, suliaq pillugu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nalunaaruteqartoqassaaq. Nalunaaruteqarnerup assilinera ilinniartitsisumut ilinniartitsisullu atuarfiani pisortamut nassiunneqassaaq.

§ 51. Piffissami piareersarfiusumi nakkutilliisoqassaaq, atuartut ataatsimik amerlanerit inimi ataatsimi piareersarpata.

Imm. 2. Piffissami piareersarfiusumi pappilissami atuarfiup tunniussaani atuarteq allataqarsinnaavoq. Allatat misilitsinnerup nalaani atorpeqarsinnaapput.

Oqaluttariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnernik naliliineq

§ 52. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik misilitsinnernut censorissanngortitsisinnaavoq. Naalakkersuisoqarfik censorissanngortitsinngippat atuarfik misilitsitsiviusoq nammineerluni piukkunnaateqartumik censorissarsissaaq. Censori sapinngisamik atuarfimmit allameersoq toqqarneqassaaq.

Imm. 2. Atuarfiup pisortaata akisussaaffigaa, ilinniartitsisup atuaqatigiinni pineqartuni censoriusinnaanissaminut atuartsissummut tunngatillugu naammattunik piginnaasaqarnissaa.

§ 53. Censorip nakkutigisussaavaa misilitsinnerup imarisaata, tassunga ilanngullugit pisassiissutit suliaassiissutillu, ilikkagassatut anguniakkanut aamma nalunaarummi matumani piumasaqaatinut naapertuuttuunera.

Imm. 2. Censorip peqataaffigalugulu nakkutigissavaa, misilitsinnerup aalajangersakkat atuuttut malillugit ingerlanneqarnera aamma atuartut assigiissaartumik naammaginartumillu pineqarnerat kiisalu tatiginartumik nalilerneqarnerat.

Kapitali 7

Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaasaq

§ 54. Atuartut amerlanerpaamik 4-llutik suleqatigiikkuutaarlutik aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaasaq suliarissavaat.

Imm. 2. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaassami atuartsissutinit aamma atuartsissutini qanitariissunit tamaniit qulequttat ilanngunneqarsinnaapput. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarnermi takutinneqassaaq suliamut siunnerfeqartumik atuartup qanoq annertutigisumik suliaqarsinnaanera, atuartorlu apeqqutinik atuartsissutinik akimuisunik suliaqarnissaminut periarfissinneqassalluni.

Imm. 3. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarneq ulluinnarni atuartsinerup ilagivaa. Taamaattoq saqqummiineq tassaavoq oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinneq.

§ 55. Atuartut klassimi imaluunniit klasseqatigiiaani ilinniartitsisut suleqatigalugit qulequtaq pingaarneq toqqassavaat, atituumik oqaasertaligaanermigut atuartsissutit arlaqartut ilaatillugit isiginiarneqarsinnaasoq.

Imm. 2. Qulequtaq pingaarneq allanut sanilliussorneqarsinnaassaaq, qulequttanullu minnernut, atuartsissutinit aamma atuartsissutinit qanitariissunit arlalinniit sammisassanik, periutsinik, suleriaatsinik nalunaaruteqariaatsinillu pingaaruteqartutigut ilaatitsisunut, atuartunullu ataasiakkaanut unamminartumik, immikkoortiterinissamut periarfissiissalluni.

Imm. 3. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaasap aallartinnissaa sioqqullugu naliliinermi suna pingaartinneqassanersoq atuartunut ilisimatitsissutigineqassaaq.

§ 56. Klassip imaluunniit klasseqatigiiaat ilinniartitsisui pisariaqarpallu ilinniartitsisut allat aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaqarnerup ingerlannera tamaat atuartunik ilitsersuissapput.

Imm. 2. Ilitsersuineq atuartup imaluunniit suleqatigiit nammineq pisariaqartitaminnik piginnaariikkaminnullu aallaaveqarsinnaanerinut periarfissiissaaq, tak. atuarfik pillugu peqqussummi § 17, makku eqqarsaatigalugit:

- 1) Apeqquutip samminiakkap aalajangiunniarnera oqaasertalersorneralu.
- 2) Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliasap apeqqusigaanut naleqqiullugu suliasamik killilersuineq.
- 3) Sulinermi misissuinermilu periutsinik toqqaaneq atuinerlu.
- 4) Imarisaanik periutsinillu toqqaaneq atuinerlu.
- 5) Najooqutassanik atortussanillu toqqaaneq atuinerlu.
- 6) Nalunaaruteqariaasissanik toqqaaneq atuinerlu.
- 7) Suliamik saqqummiineq.
- 8) Saqqummiinissap piareersarnera ingerlanneqarneralu.

§ 57. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq suleqatigiit kissaataat naapertorlugu kalaallisut, danskisut, tuluttut imaluunniit allamiut oqaasiisa pingajui qinerneqarsimasut atorlugit allanneqassaaq.

Imm. 2. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliami oqaatsinit atorluguqartunit allaanerusut atorlugit naatsumik eqikkaanertaqassaaq.

Imm. 3. Suleqatigiit saqqummiussinissamut piareersassapput, tassanilu suliaq saqqummiussinerullu ilusissaa sinaakkusiunneqartut iluanni toqqarneqassallutik.

§ 58. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq februari naatinnagu saqqummiunneqarsimassaaq.

Imm. 2. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq suliarinera ima ingerlanneqassaaq:

- 1) Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliasap qulequtassaata oqaasertalernissaanut suliallu pilersarusiornissaanut atuartut ullunik atuarfiusunik 2-nik tulleriinnik piffissalerneqassapput.
- 2) Tamatuma kingorna atuartut atortussanik katersinissamut minnerpaamik sapaatip-akunnerinik 2-nik piffissaqarput. Piffissami tassani nalinginnaasumik atuartitsisoqassaaq.
- 3) Tamatuma kinguninngua sammisap suliarinissaanut, suliaq naammassineqarnissaanut suliallu tamarmiusup saqqummiunneqarnissaata piareersarnissaanut ullut atuarfiusut 5-it tulleriiginnaat atuartut periarfissarissavaat.

Imm. 3. Naammassinerup nanginneratut suleqatigiit tamarmik suliaq tamarmiusoq saqqummiutissavaat.

§ 59. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq saqqummiussinerup kingorna kingusinnerpaamik sapaatip-akunnerisa 3 qaangiunneranni nalilerneqareersimassaaq.

Imm. 2. Aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliaq allakkatigut oqaaseqaammik karakterimillu nalilerneqassaaq.

Imm. 3. Allakkatigut oqaaseqaat karakterillu suliaq imaa, suliaq ingerlanneqarsimanera saqqummiussinerullu nalilernerit tunngavigalugit aalajangiunneqassapput.

Imm. 4. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik aalajangersimasumik qulequtsiilluni suliat saqqummiunneqarnerinik malinnaasussanik censoriliisinnaavoq.

Kapitali 8

Pisinnaasatigut misilitsinnerit

Oqaatsinik atuartitsissutit

§ 60. Kalaallit oqaasiinik, danskit oqaasiinik aamma tuluit oqaasinik pisinnaasatigut misilitsinnerit allattariarsornerupput.

Imm. 2. Pisinnaasatigut misilitsinnernut ilaasinnaapput oqaatsinik eqqortumik atuisinnaassuseq aamma oqaatsitigut paasinnissinnaaneq.

Imm. 3. Akissuteqarnissamut nalunaaquttap-akunnera 1 periarfissaassaaq. Akissutissap

allaqqaarnissaanut pappilissanik tunniussisoqassaaq. Akissut atuartumut allaffissiami allanneqassaaq.
Imm. 4. Atuartut akissuteqarnerminni ordboginik atuisinnaapput, tassunga ilaallutik ordbogit oqaatsit isumaannik nassuiaasut.

Imm. 5. Misilitsinnermi kina atuaasuussanersoq imaluunniit ilitersuisuussanersoq atuarfiup pisortaata aalajangissavaa. Nalinginnaasumik taanna atuartitsissummi ilinniartitsisuusariaqarpoq. Misilitsinnerup aallartinnissaa siusinnerpaamik minutsinik 30-nik sioqqullugu, allakkap puua pappialanik ilinniartitsisumut naatsorsuussanik imalik atuarfiup pisortaanit imaluunniit taassuma sinniisaanit ammarneqassaaq, misilitsitsinermilu atuaasussamut imaluunniit ilitersuisussamut tunniunneqarluni, ilitersuutip atuaqqaarneqarnissaa piffissaqarfigineqaaqullugu.

Imm. 6. Misilitsitsinnermi atuaasussaq imaluunniit ilitersuisussaq nakkutilliisuussanngilaq atuaanerlu imaluunniit ilitersuineq naammassippat ini misilitsiffusoq qimassallugu. Nakkutilliisut nakkutigissavaat, misilitsinnerit pappialami ilinniartitsisumut naatsorsuussami ilitersuutaasut naapertorlugit ingerlanneqarnerat.

Matematikki

§ 61. Matematikkimi pisinnaasatigut misilitsinneq allattariarsornerussaaq.

Imm. 2. Pisinnaasatigut misilitsinnernut ilaapput kisitsisinik aamma algebramik, geometriimik aamma matematikkimik atuineramik suliasat. Atuartoq pisinnaasamigut aamma atuartitsissummi atortunik atuisinnaanermigut misilinneqassaaq.

Imm. 3. Akissuteqarnissamut nalunaaquttap-akunnera 1 periarfissaassaaq. Akissutissap allaqqaarnissaanut pappilissanik tunniussisoqassaaq. Akissut atuartumut allaffissiami allanneqassaaq.

Imm. 4. Atortorissaarutit pisariaqartinneqartut atorneqarsinnaapput. Taamaattorli formelit tabelillu, lommeregnerit imaluunniit teknikkikkut paasissutissiinermut atortut allat atorneqaqqusaanngillat.

Kapitali 9

Misilitsinnerit allat

Kalaallit oqaasii

§ 62. Misilitsinnerit allattariarsornerupput oqaluttariarsornerullutillu. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 63. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Akissuteqarnermi atortut naleqquttut tamarmik atorneqaqqusaapput.

Imm. 3. Suliassap akissuteqarfiginissaanut nalunaaquttap-akunneri 4-t atorneqassapput. Taakkunannga annerpaamik nalunaaquttap-akunnera 1 oqaloqatigiinnermut atorneqassaaq minnerpaamillu nalunaaquttap-akunneri 3 ataasiakkaarluni allalluni akissuteqarnissamut atorneqassallutik. Tamatuma saniatigut minutsit 15-it naatsorsuutaapput, inimit suleqatigiiffusumiit inimit misilitsiffusussamut nuunnermut atugassatut.

Imm. 4. Misilitsinnerit imatut ingerlanneqassapput:

- 1) Suliakkiussat atuartunut tunniunneqarnerisa kinguinnguatiqut suliasat atuffassissutigineqassapput.
- 2) Tamatuma kingorna atuartut suleqatigiinnut, misilitsinnissaq sioqqullugu katiterneqarsimasunut avissapput. Suleqatigiinni suliakkiussat naallugit atuarneqassapput, suleqatigiillu suliakkiussani

ataasiakkaani imarisaasut, periarfissat piumasaqaatillu oqallisigissavaat. Allattoqarsinnaavoq, taakkulu tamatuma kingorna akissutip allanneqarnerani atorneqarsinnaallutik. Piffissaq piareersarfusoq naappat nakkutilliisut atuartut allataat katersussavaat, tak. § 36, imm. 2.

3) Atuartut inimut ataasiakkaarlutik misilitsiffissaminukkassapput.

4) Misilitsinnerup allattariarsornertaata aallartinnerani atuartut allataat tunniunneqassapput.

Misilitsinnerup allattariarsornertaa kapitali 5-imi malittarisassat malillugit ingerlanneqassaaq.

Imm. 5. Ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu atuartup nalorninani nikerarluartumillu akissuteqarsinnaassusia misilinneqassaaq.

§ 64. Oqaluttariarsorluni misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput allaaserisanik naannerusunik toqqakkat, tamatigoortumik katitikkat quppernerit nalinginnaasut 80-100-t. Allaaserisat tassaanerussapput prosa, taalliat nutaanerusut aamma allaaserisat sulianut aalajangersimasunut tunngasut nalunaaruteqariaatsillu allat, taakkununga ilaasinaalluni drama. Taakkua saniatigut pisassiissutigineqassapput suliat annertunerusut 3, taakkunanngalu minnerpaamik ataaseq tassaassalluni kalaallit atuakkiaat.

Imm. 2. Suliassiissutini aallaavigineqassapput ilikkagassatut anguniakkat taakkunaniillu tamatigoortumik imaqqassallutik. Misilitsinnermi suliassiissutit ataasiakkaat tassaapput allaaserisaq imaluunniit nalunaaruteqariaatsimit allamit assersuut. Taanna pisassiissutinit attuumassuteqassaaq atuartitsinnermilu atorneqarsimassanani. Misilitsinnermi suliassiissutini oqariaatsit kalaallit oqaasii atorlugit allataassapput.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarnek aamma saqqummiussineq. Tamanna atuartumit ataatsimit imaluunniit suleqatigiinnit amerlanerpaamik atuartunik 3-nik inuttaqartunik ingerlanneqassaaq.

Kisimiilluni misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 20-40-t saqqummiussinnermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Suleqatigiillu misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 40-60-it saqqummiussinnermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Piffissaliussaq ilinniartitsisumit aamma atuartunit aalajangerneqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermi nalaani allataqarsinnaavoq namminerlu allatani ordbogillu atorsinnaallugit. Allatat saqqummiussinnermi nassarneqarsinnaapput.

Imm. 5. Misilitsinneq kalaallisut ingerlanneqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanerani atuartup imaluunniit suleqatigiit suliassiissutigineqartoq nassuiaateqarfissavaat, tamannalu pillugu oqaloqatigiittoqarluni. Oqaluttariarsorluni saqqummiussinnermi pisinnaasat aamma allaaserisanik nalunaaruteqariaatsinillu allanik suliaqarsinnaaneq, allaaserisanik misissuueqqissaarsinnaassuseq, allanut sanilliussuisinnaassuseq suliassiisummillu naliliisinnaassuseq misilinneqassapput.

Danskit oqaasii

§ 65. Misilitsinnerit allattariarsornerupput oqaluttariarsornerullutillu. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 66. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Akissuteqarnermi atortut naleqquttut tamarmik atorneqaqqusaapput.

Imm. 3. Suliassap akissuteqarfiginissaanut nalunaaquttap-akunneri 4-t atorneqassapput. Taakkunannga annerpaamik nalunaaquttap-akunnera 1 oqaloqatigiinnermut atorneqassaaq minnerpaamillu nalunaaquttap-akunneri 3 ataasiakkaarluni allalluni akissuteqarnissamut atorneqassallutik. Tamatuma saniatigut minutsit 15-it naatsorsuutaapput, inimit suleqatigiiffusumiit inimut misilitsiffusussamut

nuunnermut atugassatut.

Imm. 4. Misilitsinnerit imatut ingerlanneqassapput:

1) Suliakkiussat atuartunut tunniunneqarnerisa kinguinnguatiqut suliasat atuffassissutigineqassapput.

2) Tamatuma kingorna atuartut suleqatigiinnut, misilitsinnissaq sioqqullugu katiterneqarsimasunut avissapput. Suleqatigiinni suliakkiussat naallugit atuarneqassapput, suleqatigiillu suliakkiussani ataasiakkaani imarisaasut, periarfissat piumasaqaatillu oqallisigissavaat. Allattoqarsinnaavoq, taakkulu tamatuma kingorna akissutip allanneqarnerani atorneqarsinnaallutik. Piffissaq piareersarfusoq naappat nakkutilliisut atuartut allataat katersussavaat, tak. § 36, imm. 2.

3) Atuartut inimut ataasiakkaarlutik misilitsiffissaminnukkassapput.

4) Misilitsinnerup allattariarsornertaata aallartinnerani atuartut allataat tunniunneqassapput.

Misilitsinnerup allattariarsornertaa kapitali 5-imi malittarisassat malillugit ingerlanneqassaaq.

Imm. 5. Ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu atuartup nalorninani nikerarluartumillu akissuteqarsinnaassusia misilinneqassaaq.

§ 67. Oqaluttariarsorluni misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput allaaserisanik naannerusunik toqqakkat, tamatigoortumik katitikkat quppernerit nalinginnaasut 60-80-it. Allaaserisat tasaanerussapput prosa taalliat nutaanerusut aamma allaaserisat sulianut aalajangersimasunut tunngasut nalunaaruteqariaatsillu allat, taakkununga ilaasinnaalluni drama. Taakkua saniatigut pisassiissutigineqassapput suliat annertunerusut 2-t, taakkunanngalu minnerpaamik 1 tassaassalluni danskit atuakkiaat.

Imm. 2. Suliassiissutini aallaavigineqassapput ilikkagassatut anguniakkat taakkunaniillu tamatigoortumik imaqqassallutik. Misilitsinnermi suliassiissutit ataasiakkaat tassaapput allaaserisat imaluunniit nalunaaruteqariaatsimit allamit assersuut. Taanna pisassiissutitut attuumassuteqassaaq atuartitsinnermilu atorneqarsimassanani. Misilitsinnermi suliassiissutini oqariaatsit danskit oqaasii atorlugit allataassapput.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq aamma saqqummiussineq. Tamanna atuartumit ataatsimit imaluunniit suleqatigiinnit amerlanerpaamik atuartunik 3-nik inuttaqartunik ingerlanneqassaaq. Kisimiilluni misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 20-40-t saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Suleqatigiillu misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 40-60-it saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Piffissaliussaq ilinniartitsisumit aamma atuartunit aalajangerneqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermi nalaani allataqarsinnaavoq namminerlu allatani ordbogillu atorsinnaallugit. Allatat saqqummiussinermi nassarneqarsinnaapput.

Imm. 5. Misilitsinneq danskisut ingerlanneqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanerani atuartup imaluunniit suleqatigiit suliassiissutigineqartoq nassuiaateqarfigissavaat, tamannalu pillugu oqaloqatigiittoqarluni. Oqaluttariarsorluni saqqummiussinermi pisinnaasat aamma allaaserisanik nalunaaruteqariaatsinillu allanik suliaqarsinnaaneq, allaaserisanik misissueqqissaarsinnaassuseq, allanut sanilliussuisinnaassuseq suliassiissummillu naliliisinnaassuseq misilinneqassapput.

Tuluit oqaasii

§ 68. Misilitsinnerit allattariarsornerupput oqaluttariarsornerullutillu. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 69. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Akissuteqarnermi atortut naleqquttut tamarmik atorneqaqqusaapput.

Imm. 3. Suliassap akissuteqarfiginissaanut nalunaaquttap-akunneri 3 atorneqassapput. Taakkunannga annerpaamik nalunaaquttap-akunnerata affaa oqaloqatigiinnermut atorneqassaaq minnerpaamillu nalunaaquttap-akunneri marluk affarlu ataasiakkaarluni allakkatigut akissuteqarnissamut atorneqassallutik. Tamatuma saniatigut minutsit 15-it naatsorsuutaapput, inimit suleqatigiiffiusumiit inimit misilitsiffiusussamut nuunnermut atugassatut.

Imm. 4. Misilitsinnerit imatut ingerlanneqassapput:

1) Suliakkiussat atuartunut tunniunneqarnerisa kinguinnguatiqut suliassat atuffassissutigineqassapput.

2) Tamatuma kingorna atuartut suleqatigiinnut, misilitsinnissaq sioqqullugu katiterneqarsimasunut avissapput. Suleqatigiinni suliakkiussat naallugit atuarneqassapput, suleqatigiillu suliakkiussani ataasiakkaani imarisaasut, periarfissat piumasaqaatillu oqallisigissavaat. Allattoqarsinnaavoq, taakkulu tamatuma kingorna akissutip allanneqarnerani atorneqarsinnaallutik. Piffissaq piareersarfusoq naappat nakkutilliisut atuartut allataat katersussavaat, tak. § 36, imm. 2.

3) Atuartut inimit ataasiakkaarlutik misilitsiffissaminnukkassapput.

4) Misilitsinnerup allattariarsornertaata aallartinnerani atuartut allataat tunniunneqassapput.

Misilitsinnerup allattariarsornertaa kapitali 5-imi malittarisassat malillugit ingerlanneqassaaq.

Imm. 5. Ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu atuartup nalorninani nikerarluartumillu akissuteqarsinnaassusia misilinneqassaaq.

§ 70. Oqaluttariarsorluni misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput allaaserisanik naapertuuttumik sapernassusilinnik tamatigoortumik katitikkat quppernerit nalinginnaasut 50-60-it. Allaaserisanut pisassiissutaasunut ilaassapput atuakkiat aamma allaaserisat sulianut aalajangersimasunut tunngasut. Aammattaaq nalunaaruteqariaatsit allat pisassiissutigineqassapput. Pisassiissutigineqartuni sammisassat nunanit tuluttut oqaasilinnit arlalinneersut ilaassapput.

Imm. 2. Suliassiissutini aallaavigineqassapput ilikkagassatut anguniakkat taakkunaniillu tamatigoortumik imaqqassallutik. Misilitsinnermi suliassiissutit ataasiakkaat tassaassapput tuluit oqaasii atorlugit allatat aamma/imaluunniit oqaluinnarluni saqqummiussat, assilissanik taputartuussanik ilaqartinneqarsinnaasut. Suliassiissutit pisassiissutitut attuumassuteqassapput nunanilu tuluit oqaasiinik oqaluffiusuni kulturimut inuiaqatigiinnullu tungasunik takussutissiinissamik periarfissiillutik. Suliassiissutit atuartitsinnermi atorneqarsimassanngillat. Misilitsinnermi suliassiissutini oqaatsit atorneqartut tassaassapput tuluit oqaasii.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq aamma saqqummiussineq. Tamanna atuartumit ataatsimit imaluunniit suleqatigiinnit amerlanerpaamik atuartunik 3-nik inuttaqartunik ingerlanneqassaaq.

Kisimiilluni misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 20-40-t saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Suleqatigiillu misilitsinnermi piareersarnermut minutsit 40-60-it saqqummiussinermullu minutsit 20-40-t atorneqassapput. Piffissaliussaq ilinniartitsisumit aamma atuartunit aalajangerneqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermi nalaani allataqarsinnaavoq namminerlu allatani ordbogillu atorsinnaallugit. Allatat saqqummiussinermi nassarneqarsinnaapput.

Imm. 5. Misilitsinneq tuluttut ingerlanneqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanerani atuartup imaluunniit suleqatigiit suliassiissutigineqartoq nassuiaateqarfissavaat aamma nalilersuillutillu isummersussapput, tamannalu pillugu oqaloqatigiittoqarluni. Pingaartinneqassaaq atuartup nattaqqillisaanngitsumik oqariartuuteqarsinnaanera.

Allamiut oqaasiisa pingajui

§ 71. Misilitsinneq oqaluttariarsorneruvoq ataasiakkaarlunilu ingerlanneqassalluni.

§ 72. Misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput allaaserisanik naapertuuttumik sapernassusilinnik tamatigoortumik katitikkat quppernerit nalinginnaasut 30-40-t. Allaaserisanut pisassiissutaasunut ilaassapput atuakkiat aamma allaaserisat sulianut aalajangersimasunut tunngasut. Aammattaaq nalunaaruteqariaatsit allat pisassiissutigineqassapput.

Imm. 2. Suliassiissutini aallaavigineqassapput ilikkagassatut anguniakkat taakkunaniillu tamatigoortumik imaqqassallutik. Misilitsinnermi suliassiissutit ataasiakkaat tassaassapput oqaatsit pineqartut atorlugit allatat aamma/imaluunniit oqaluinnarluni saqqummiussat, assilissanik taputartuussanik ilaqartinneqarsinnaasut. Suliassiissutit allatat quppernermik nalinginnaasumik $\frac{1}{2}$ -1-imik annertussuseqassapput, oqalunnikkut suliassiissut minutsinik 3-4-nik sivilissuseqassaaq. Suliassiissutit pisassiissutitut attuumassuteqassapput, atuartitsinnermilu atorineqarsimasuussanatik. Misilitsinnermi suliassiissutini oqaatsit pineqartut atorineqassapput.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq aamma saqqummiussineq. Piareersarnissamut minutsit 20-40-t piffissaliunneqassapput, saqqummiussinnermut karakteriliinermullu minutsit 20-t piffissaliunneqarlutik.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermi nalaani allataqarsinnaavoq namminerlu allatani ordbogillu atorsinnaallugit. Allatat saqqummiussinnermi nassarneqarsinnaapput.

Imm. 5. Misilitsinneq oqaatsit pineqartut atorlugit ingerlanneqassaaq. Misilitsinnerup ingerlanerani atuartup suliassiissut nassuiaateqarfiggissavaa, tamannalu pillugu oqaloqatigiittoqassaaq. Pingaartinneqassaaq atuartup oqariartaatsit nalinginnaasut ulluinnarnilu oqaatsit atorlugit nalunaaruteqarsinnaanera.

Matematikki

§ 73. Misilitsinnerit allattariarsornerupput oqaluttariarsornerullutillu. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 74. Allattariarsorluni misilitsinnermut ilaapput kisitassanik eqqarsaatigisarialinnik suliassiissutit atuartitsissummi immikkoortunik tamanik kalluaasussat.

Imm. 2. Misilitsinnermi atuartup atortut akuerineqarsimasut tamaasa atorsinnaavai, taakkununga ilaallutik kisitsinnermi najoqqutassat tabelillu katersat akuerineqarsimasut, nammineq allataatit, atuakkat ujarlerfissat kiisalu lommeregneri. Suliassiissutini ataasiakkaani atortut immikkut ittut atorineqassappata, tamanna atuarfinnut suliassiissutit nassiunnerini nalunaarutigineqassaaq.

Imm. 3. Suliassiissutit akissuteqarfiginissaannut nalunaaquttap-akunneri 4-t atorineqassapput.

Imm. 4. Atuartup matematikkimi eqqarsaatigisariallit nalinginnaasut ammasullu ulluinnarni inuiaqatigiinnilu inuunermeersut pinngortitamullu tunngasut suliarisinnaasariaqarpai, matematikkimi ilusiliussanik atuisinnaalluni inernerillu nassaaresani atuartitsissutikkoortumik tunngavilersorsinnaasariaqarlugit.

§ 75. Oqaluttariarsorluni misilitsinnermut pisassiissutigineqassapput sammisat tamatigoortumik katitikkat atuartitsissummi immikkoortunik tamanik kalluaasut.

Imm. 2. Misilitsinnermi suliassiissutit tassaapput najoqqutassaaq, ilikkagassatut anguniakkani immikkoortunik arlalinnik imalik:

- 1) Kisitsilerineq aamma algebra.
- 2) Geometriilerineq.
- 3) Matematikkip atuuffii.
- 4) Eqqarsaatigisarialinnik suliaqarneq aamma attaveqatigiinneq.

Imm. 3. Misilitsinneq ingerlanneqassaaq klassi isumasioeerlugu ilinniartitsisup aalajangiinera naapertorlugu, periutsit makkua arlaat ataaseq atorlugu, tassami klassimi tamarmi misilitseriaaseq ataaseq atorneqassaaq:

Misilitseriaaseq A) Atuartoq minutsini 20-40-ni piareersassaaq, suliassiissut eqqarsaatigisarialinnik tigussaasunik isummanillu tunngaviusunik aallaaveqartoq tunngavigalugu. Atuartoq piareersarnermini allataqarsinnaavoq, saqqummiinnermini nassarsinnaasaminik. Saqqummiinnerup ingerlanerani atuartup suliassiisummik suliaqarsimanini nassuiassavaa. Saqqummiinnermut karakteriliinermullu katillugit minutsit 20-t immikkoortinneqassapput.

Misilitseriaaseq B) Misilitsinnermi aallaaviussaaq suliassiissut eqqarsaatigisarialinnik tigussaasunik isummanillu tunngaviusunik aallaaveqartoq. Suliassiissutip atuartut periarfississavai misissuinerit, tulleriiarisumik aqqissuusseriaatsit tunngavilersukkamillu inerniliinerit aqqutigalugit suleriaatsinik atuinissaannut aamma matematikkimut atortarneranullu tunngasunik paasinninnerminnik pisinnaasaqarnerminnillu takutitsinissaannut. Atuartoq tigussaasumik matematikkimik atuinerup isummallu tunngaviusut akornanni nikittaqattaarsinnaassaaq. Misilitsinneq kisimiilluni misilitsinneruvoq imaluunnit atuartut amerlanerpaamik 3-llutik misilitsissinnaallutik. Misilitsinnerup ingerlanerani ilinniartitsisup censorillu atuartut ataasiakkaat oqaloqatigissavaat. Misilitsinneq karakteriliineq ilanngullugu nalunaaquttap-akunnerinik 2-nik sivisussuseqassaaq. Atuartut amerlanerpaamik 6-it ataatsikkut misilitsissinnaapput.

Imm. 4. Misilitsinnermi ulluinnarni atuartitsinnermi atortut atorneqartartut tamarmik atorneqarsinnaapput. Inimi misilitsiffiusumi qarasaasiap atorneqarnissaanut periarfissaqassaaq.

Imm. 5. Atuartoq atuartitsissummi taaguutini suleriaatsinillu tigussaasumik atuisinnaanerminek, periutsinik toqqaasinnaanerminek kiisalu matematikkimi sammisanik ilisimasaqarnerminik paasinnissimanerminillu misilinneqassaaq. Atuartup inerniliussat nassaarineqartut tunngavilersorsinnaasariaqarpai.

Pinngortitalerineq

§ 76. Misilitsinnerit allattariarsornerupput aamma tassaallutik oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerit. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 77. Pinngortitalerinnermi allattariarsorluni misilitsinnermut ilaassapput atuartitsissutinit ukunannga minnerpaamik 2-nik sammisat: fysik/kemi, uumassuseqartulerineq aamma pinngortitamut tunngasumik nunalerutit. Misilitsinneq apeqqutini akissuteqarnissamut arlalinnik periarfissalinnik imaqaarsinnaavoq.

Imm. 2. Misilitsinnermi atuartup atortut naleqquttut tamaasa atorsinnaavai, taakkununga ilanngullugit pinngoqqaatit piginnaasaat allaavigalugit tulleriiarineq (det periodiske system), nammineerluni allattukkat, atuakkat ujarlerfissat aamma lommeregneri. Suliassiissutini ataasiakkaani atortussat immikkut ittut atorneqassappata, suliassat nassiunneqarnerini tamanna pillugu atuarfiit nalunaafigineqassapput.

Imm. 3. Suliassiissutit akissuteqarfiginissaannut nalunaaquttap-akunneri 2-t piffissaliunneqassapput.

Imm. 4. Atuartut atuartitsissutini ilikkagassatut anguniakkat iluanni atuartitsissutini taaguutit paasineqarneri atorneqarnerilu pillugit misilinneqassapput.

§ 78. Fysik/kemimi oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsitsinermut sammisat tamatigoortumik katitikkat pisassiissutigineqassapput. Pisassiissutigineqartut fysikkip aamma kemiip akornanni assigiimmik agguataarneqassapput makkualu ilaatinneqassallutik:

- 1) Pinngortitalerinermi suleriaatsit.
- 2) Atortussiat kaajalukaarneri, piginnaaneri pinngoqqaatillu piginnaasaat aallaavigalugit tulleriiaarineq (det periodiske system).
- 3) Radioaktivitet.
- 4) Nukissaq, innaallagialu saviullu kajungerisaa.
- 5) Ulloriarsiorneq.

Imm. 2. Atuartut laboratoriami suliassap naammassinnaanut nalunaaquttap-akunnerinik 2-nik piffissalernerneqassapput. Suliassaq ima atitutigisumik oqaasertaligaassaaq imm.1-imi pineqartut arlallit ilaatinneqarlutik. Misilitsinnermut piffissaliussamut ilaapput atortut ikussorneri, torersaaneq aamma karakteriliineq.

Imm. 3. Suliaq atuartup kisimiilluni suliarisinnaavaa imaluunniit atuartut amerlanerpaamik 3-llutik suliarisinnaallugu. Misilitsinnerup ingerlanerani ilinniartitsisup censorillu atuartut ataasiakkaat oqaloqatigissavaat. Atuartut amerlanerpaamik 6-it ataatsikkut misilitsissinnaapput.

Imm. 4. Misilitsinnermi atuartup ulluinnarni atuartitsinermi atortut atorineqartartut tamaasa atorsinnaavai. Inimi misilitsiffiusumi qarasaasiap atorineqarnissaanut periarfissaqassaaq.

Imm. 5. Atuartup atuartitsissummik ilisimasaqassusia paasinninneralu kiisalu fysikkimi imaluunniit kemiimi misileraanernik aaqqissuussisinnaanera inerniliisinnaaneralu misilinneqassaaq. Atuartitsissummi itisiliisinnaaneq aamma ataqatigiiffiusunik annertunerusunik paasinnissinnaaneq pingaartinneqassapput.

§ 79. Uumassuseqartulerinermi aamma pinngortitamut tunngasunik nunalerutini oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnermut sammisat tamatigoortumik katitikkat pisassiissutigineqassapput, atuartitsissutip pissutsinut pinngortitamut, inuiaqatigiinnut kulturimullu tunngasunut atorsinnaanerani takutitsisut.

- 1) Uumassuseqartulerinermi sammisanut ilaassapput:
  - a) Inuup timaata sananeqaataasa atuunneri.
  - b) Uumasut naasullu.
  - c) Uumassuseqartulerineq aamma teknologii.
- 2) Pinngortitamut tunngatillugu nunalerutini sammisanut ilaassapput:
  - a) Nunarsuup ineriartornerata oqaluttuassartaa.
  - b) Kalaallit Nunaata sananeqaataa ilusaalu.
  - c) Aatsitassat.
  - d) Silaannaap pissusia.

Imm. 2. Misilitsinneq ilinniartitsisup klassi isumasiorsinnarlugu aalajangiineratigut periutsit uku arlaat atorlugu ingerlanneqassaaq, misilitseriaaserlu taanna klassimi tamarmi atorineqassaaq.

Misilitseriaaseq A) Atuartup suliassiissut apeqqutiniq tigussaasunik isummanillu tunngaviusunik tunngavilik minutsini 20-40-ni piareersassavaa. Piareersarnermini atuortoq nammineerluni allattugaqarsinnaavoq saqqummiinermi nassarsinnaasaminik. Saqqummiinermi atuartup suliassiissummik suliaqarsimanini nassuiassavaa. Saqqummiinnermut karakteriliinermullu katillugit minutsit 20-t immikkoortinneqassapput.

Misilitseriaaseq B) Misilitsinnermut aallaaviussaaq suliassiissut apeqqutiniq tigussaasunik isummanillu

tunngaviusunik tunngaveqartoq. Suliassiissutip atuartut periarfississavai atuartitsissummut atorneranullu tunngatillugu paasinninnissimanerminnik pisinnaasaqarnerminnullu takutitsinissaannut. Misilitsinneq kisimiilluni misilitsinnerusinnaavoq imaluunniit suleqatigiittut annerpaamik atuartunik 3-nik inuttaqartinneqarluni misilitsinnerusinnaalluni. Misilitsinnerup ingerlanerani ilinniartitsisup censorillu atuartut ataasiakkaat oqaloqatigissavaat. Misilitsinneq – karakteriliineq ilanngullugu – akunnernik 2-nik sivilissuseqarpoq. Annerpaamik atuartut 6-it ataatsikkut misilitsissinnaapput.

Imm. 3. Misilitsinnermi ulluinnarni atuartitsinnermi atortut atorneqartartut tamarmik atorneqarsinnaapput. Inimi misilitsiffiusumi qarasaasiap atorneqarnissaanut periarfissaqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq atuartitsissummi taaguutsinik suleriaatsillu tigussaasumik atuisinnaanerminek, periutsinik toqqaasinnaanerminek kiisalu atuartitsissummi sammisanik ilisimasaqarnerminik paasinnissimanerminillu misilinneqassaaq. Atuartitsissummi itisiliisinnaaneq ataqatigiiffinnillu annertunerusunik paasinnissinnaaneq pingaartinneqassapput.

Inuiaqatigiilerineq

§ 80. Misilitsinnerit allattariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni-suliaqarluni misilitsinnerupput. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 81. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Misilitsinnermut ilaapput suliassiissutit, suliassanik itisilerinerunerusunik eqqarsaatigisarialinnillu imaqarlutillu naatsunik piviusunut sammisunik imaqtartut, akissuteqarnissamut arlalinnik periarfissiisunik apeqqutitaqarsinnaasut.

Imm. 3. Suliassiissutit itisileriffiusut, eqqarsaatigisariallit suliarineranni atuartup atuakkat ujarlerfissat, nammineq allattukkat ordbogillu atorsinnaavai.

Imm. 4. Suliassap akissuteqarfiginissaanut nalunaaquttap-akunneri 2-t atorneqassapput.

Imm. 5. Atuartup ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu nalorninani allanngorartumillu akissuteqarsinnaanera misilinneqassaaq. Atuartup nammineq isumaliutigisaminut atuartitsissut atorlugu tunngavilersuisinnaanera pingaartinneqassaaq, tassunga ilaalluni atuartitsissummi nassuiaatinut ilusiliunneqartartunik atuineq.

§ 82. Inuiaqatigiilerinnermi oqaluttariarsorluni misilitsinnermut sammisat tamatigoortumik katitikkat qupperneerit 30-40-t suliassiissutigineqassapput, atuartitsissutip immikkoortuinik tamanik imaqtartut.

Imm. 2. Misilitsinnermi suliassiissutit tassaassapput allataq, sammisassaq tigussaasoq imaluunniit allatut nalunaaruteqariaatsimut assersuut alla. Pisassiissutigineqartunut attuumassuteqassapput, atuartitsinnermilu atorneqarsimasuussanatik. Misilitsinnermi suliassiissut tassaappat sammisaaq tigussaasoq imaluunniit allatut nalunaaruteqariaatsimut assersuut, qupperneermik ½-1-imik allatamik ilaqartinneqassaaq.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq saqqummiussinerlu. Kisimiilluni imaluunniit annerpaamik pingasuulluni suleqatigiinnikkut ingerlanneqarsinnaavoq. Kisimiilluni misilitsinnissamut atuartoq minutsini 20-40-ni suliassiissummik piareersassaaq minutsinilu 20-40-ni saqqummiilluni. Suleqatigiilluni misilitsinnerup minutsit 40-60-it piareersarfussapput minutsillu 20-40-t saqqummiinnermut atorneqarlutik. Piffissaliunneqartussaq ilinniartitsisumit atuartunillu aalajangiunneqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermini allattuisinnaavoq atuakkallu ujarlerfissat naapertuuttut, nammineq allattukkani ordbogillu atorsinnaallugit.

Imm. 5. Atuartup suliassiissutit pillugit nassuiaasinnaassusia, imarisaasunik ilisimariikkaminut sanilliuissisinnaassusia, naliliisinnaassusia, paasiniaaqqissaarsinnaanera najoqqutanillu atuisinnaassusia kiisalu nammineq sammineqartut pillugit ilisimasaminik pissuseqarfiginninnerminillu saqqummiillunilu atuisinnaassusia misilinneqassaaq.

Upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu

§ 83. Misilitsinnerit allattariarsorluni aamma oqaluttariarsorluni misilitsinnerupput. Atuartut ataasiakkaarlugit nalilerneqassapput.

§ 84. Allattariarsorluni misilitsinnerup atuartitsissummi immikkoortut tamaasa kalluassavai taakkualu tamatigoortumik imarissallugit.

Imm. 2. Misilitsinnermut ilaapput suliassiissutit, suliassanik itisilerinerunerusunik eqqarsaatigi-sarialinnillu imaqarlutillu naatsunik piviusunut sammisunik imaqartut, akissuteqarnissamut arlalinnik periarfissiissunik apeqqutitaqarsinnaasut.

Imm. 3. Suliassiissutit itisileriffiusut, eqqarsaatigisariallit suliarineranni atuartup atuakkat ujarlerfissat, nammineq allattukkat ordbogillu atorsinnaavai.

Imm. 4. Suliassap akissuteqarfiginissaanut nalunaaquttap-akunneri 2-t atorneqassapput.

Imm. 5. Atuartup ilikkagassatut anguniakkanut naleqqiullugu nalorninani allanngorartumillu akissuteqarsinnaanera misilinneqassaaq. Atuartup nammineq isumaliutigisaminut atuartitsissut atorlugu tungavilersuisinnaanera pingartinneqassaaq, tassunga ilaalluni atuartitsissummi nassuiaatinut ilusiliunneqartartunik atuineq.

§ 85. Upperisalerinnermi isumalioqqissaarnermilu oqaluttariarsorluni misilitsinnermut sammisat tamatigoortumik katitikkat quppernerit 30-40-t suliassiissutigineqassapput, atuartitsissutip immikkoortuinik tamanik imaqartut.

Imm. 2. Misilitsinnermi suliassiissutit tassaassapput allataq, sammisassaq tigussaasoq imaluunniit allatut nalunaaruteqariaatsimut assersuut alla. Pisassiissutigineqartunut attuumassuteqassapput, atuartitsinnermilu atorneqarsimasuussanatik. Misilitsinnermi suliassiissut tassaappat sammisat tigussaasoq imaluunniit allatut nalunaaruteqariaatsimut assersuut, quppernermik ½-1-imik allatamik ilaqartinneqassaaq.

Imm. 3. Misilitsinnermut ilaapput piareersarnek saqqummiussinerlu. Kisimiilluni imaluunniit annerpaamik 3-lluni suleqatigiinnikkut ingerlanneqarsinnaavoq. Kisimiilluni misilitsinnissamut atuartoq minutsini 20-40-ni suliassiissummik piareersassaaq minutsinilu 20-40-ni saqqummiilluni. Suleqatigiilluni misilitsinnerup minutsit 40-60-it piareersarfiussapput minutsillu 20-40-t saqqummiinnermut atorneqarlutik. Piffissaliunneqartussaq ilinniartitsisumit atuartunillu aalajangiunneqassaaq.

Imm. 4. Atuartoq piareersarnermini allattuisinnaavoq atuakkallu ujarlerfissat naapertuuttut, nammineq allattukkani ordbogillu atorsinnaallugit.

Imm. 5. Atuartup suliassiissutit pillugit nassuiaasinnaassusia, imarisaasunik ilisimariikkaminut sanilliuissisinnaassusia, naliliisinnaassusia, paasiniaaqqissaarsinnaanera najoqqutanillu atuisinnaassusia kiisalu nammineq sammineqartut pillugit ilisimasaminik pissuseqarfiginninnerminillu saqqummiillunilu atuisinnaassusia misilinneqassaaq.

Sumiiffinni ataasiakkaani toqqagassat

§ 86. Atuartitsissutini ukunani misilitsittoqarsinnaavoq: assassorneq ilusilersuinerlu, eqqumiitsuliorneq illussanillu titartaaneq, timersorneq silamiinnerlu kiisalu nipilersorneq, erinarsorneq, timip aalatinnera isiginnaartitsinerlu. Misilitsinnerit oqaluttariarsorluni/suliaqarluni misilitsinnerupput.

Imm. 2. Misilitsinnermut ilaapput piareersarneq aamma saqqummiussineq. Misilitsinnerit atuartut ataasiakkaarlugit suleqatigiikkaarlugilluunniit ingerlanneqarsinnaapput. Kisimiilluni misilitsinnermi piareersarnissamut minutsit 20-40-t saqqummiussinnermullu minutsit 20-40-t piffissaliunneqassapput. Suleqatigiilluni misilitsinnermi piareersarnissamut minutsit 40-80-it saqqummiussinnermullu minutsit 40-80-it piffissaliunneqassapput. Piffissaliussaq ilinniartitsisumit atuartunillu aalajangerneqassaaq.

Imm. 3. Misilitsinnerup imaa, ingerlanneqarnera naliliinerlu pillugit malittarisassanik kommunalbestyrelsi aalajangersaassaaq. Tamanna pillugu ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik ilitersuusiussaaq.

Imm. 4. Kommunalbestyrelsi imm. 3 naapertorlugu malittarisassaliorsimangippat, ilikkagassatut pilersaarummi ilitersuutaasumi ilikkagassatut anguniagassat aamma ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup misilitsinnernut ilitersuutaa atuuttuussapput.

Kapitali 10

Immikkut akuersinerit aamma misileraanerit

§ 87. Immikkut illuinnartunik pisoqartillugu ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik nalunaarummi matumani aalajangersakkat sanioqqunneqarnissaat pillugu immikkut akuersissuteqarsinnaavoq. Immikkut akuersinernut ilaasinnaangillat, pissutsit atuartup inatsisitigut inissisimaneranik ajornerulersitsisut.

§ 88. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup misilitseriaatsinik allanik misiligaanissaq akuersissutigisinnaavaa, taakkununga ilaalluni naalisarlugu imaqarnersiuneq tunngavigalugu misilitsinnerit.

Imm. 2. Misiligaanissaq pillugu qinnuteqaat perorsaanikkut ineriartortitsilluni misileraallunilu suliaqarnermik tunngavilersorneqarsimassaaq. Misiligaanerup siunertaa, imaa, piffissaq sumiiffillu qinnuteqaammik allaaserineqassaaq. Qinnuteqarfissaq kingulleq tassaavoq 1. december.

Imm. 3. Misiligaanerup inernerit ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut tunaartarisassat naalakkersuisoqarfiup aalajangersagai naapertorlugit nassiunneqassapput.

Kapitali 11

Aalajangersakkat allat

Misilitsinneq pillugu allattuiffiit

§ 89. 9. aamma 10. klassimi atuartut ataasiakkaat misilitsinnermi karakterinik allattuiffissanik pilersitsisoqassaaq. Misilitsinneq pillugu allattuiffik atuartup atuarsimaneranut uppersaatiup uppersaanerillu suliarinissaannut tunngaviuvoq.

Imm. 2. Naliliineq naammassippat karakterit misilitsinneq pillugu allattuiffimmut allanneqassapput.

Imm. 3. Atuartoq misilitsinnermi peqataasimangippat misilitsinneq pillugu allattuiffimmi karakterip allaffissaata nalaani imatut allattoqassaaq:

1) * - isumaqartoq peqataangilaq, atuartoq atuartitsissummik misilitsinnissamut peqataanginnissaminik akuerineqarsimappat.

2) ** - isumaqartoq napparsimavoq, atuartoq napparsimaneq pissutigalugu misilitsinnermi peqataasimangippat, tak. § 15, imm. 1.

3) *** - isumaqartoq alla, atuartoq napparsimanerunngitsumik allamilli pissuteqarluni misilitsinnermi peqataasimanngippat, tak. § 15, imm. 1.

4) **** - isumaqartoq takkutinngitsoorpoq, atuartoq misilitsinnermut takkutinngitsoorsimappat atuarfillu tamanna pillugu ilisimatissimanngippagu, tak. § 15, imm. 1.

5) ***** - isumaqartoq qimagutsitaavoq, atuartoq misilitsinnermit qimagutsitaasimappat/anisi-taasimappat.

Imm. 4. Nalunaarutit aamma angusimasanut karakterit ulloq misilitsiffusoq siulleg sioqqutitsiarlugu misilitsinneq pillugu allattuiffimmut allanneqassapput.

Imm. 5. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfup misilitsinneq pillugu allattuiffit akuerissavai taakkualu toqqortarineqarnissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaalluni.

§ 90. Angusimasanut karakterit, nalunaarutit aamma atuarsimanermut uppersaasatit assilineri atuartup anineraniit ukiuni 5-ini atuarfiup toqqortarissavai.

Nalunaarutiginninnerit nakkutilliinerlu

§ 91. Misilitsinnerit ingerlaneri angusallu pillugit atuarfiup pisortaa Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut kingusinnerpaamik 1. juli nalunaaruteqassaaq.

§ 92. Misilitsinnerit ingerlanneqarnerinik Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik qullersaalluni nakkutilliisuvoq. Pissusissaanngitsumik iliornerit nalornissutillu ingerlaannartumik naalakkersuisoqarfimmut apuunneqassapput.

Atuarsimanermut uppersaasat atsiornerlu

§ 93. Aturfik atuartunut 9. klassip kingorna, 10. klassip ingerlanerani aamma 10. klassip kingorna atuarfimmit anisunut atuarsimanermut uppersaasiussaaq.

Imm. 2. Atuarsimanermut uppersaasat paasissutissanik makkuninnga imaqqassaaq:

- 1) Atuartup atii tamaasa aamma inuttut normua.
- 2) Atuarfiup aqqa atuartullu klassia.
- 3) Aturfimmit aninerup ullua.
- 4) Atuartitsissutini suni atuartinneqarsimansoq.
- 5) Atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni tamani atuartoq pillugu nalunaarut angusimasanullu karakterii kingulliit.
- 6) Kapitali 7-9-mi misilitsinnerni peqataaffigisani karakterit.
- 7) Atuartup nammineq naliliinera, tak. § 4.
- 8) Allakkatigut oqaaseqaatit ilassutaajunnartut.

Imm. 3. Atuartut 9. klassip kingorna aamma 10. klassip ingerlanerani atuarfimmit anisut § 2, imm. 2-mi allaaserineqartutut nalunaarummik angusimasanullu karakterinik tunineqassapput.

Imm. 4. Atuartoq atuarfinni arlalinni misilitsissimappat atuarsimanermut uppersaasat atuarfimmit atuartup qaninnerpaamik attavigisimasaanit suliarineqassaaq. Misilitsinnerit, atuarfimi atuarsimanermut uppersaasiortumik allaanermi ingerlanneqarsimasut, atuarsimanermut uppersaasammi x-imik nalunaaqutserneqassapput, atuarsimanermullu uppersaasammi nassuiarneqassaaq, misilitsinneq pineqartoq atuarfimi sumi ingerlanneqarsimansoq.

Imm. 5. Atuarsimanermut uppersaasat atuarfiup pisortaanit atsiorneqassaaq.

Imm. 6. Atuarsimanermut uppersarsaatit immersugassiani Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmit akuerineqarsimasuni suliarineqassapput.

Kapitali 12

Naammagittaalliuutit

§ 94. Misilitsinnissamut pisassiissutit, misilitsinnerit ingerlanneqarneri aamma karakterit pillugit naammagittaalliuutit atuartumit taassumalu angajoqqaavinit imaluunniit atuartumut angajoqqaarsiaasutut akuerineqartunit saqqummiunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Naammagittaalliuut allakkatiguussaaq tunngavilersorneqarsimassallunilu atuarfullu pisortaanut tunniunneqassalluni.

Imm. 3. Naammagittaalliuutit tunniunneqarnissaanut piffissaliussaq tassaavoq ullormiit karakterip tunniunneqarneraniit imaluunniit misilitsinnerup ingerlanneqarneraniit sapaatip-akunneri 4-t.

Imm. 4. Allattariarsorluni misilitsinnerni karakterit pillugit naammagittaalliuuteqartoqartillugu, naammagittaalliuuteqartoq akissutimi assileneqarneranik pissarsinissamut pisinnaatitaavoq.

Imm. 5. Censori aamma ilinniartitsisoq tamarmik immikkut atuarfiup pisortaanut oqaaseqaateqassapput, taassumalu oqaaseqaatit ilanngussallu pisariaqartut nammineq oqaaseqaamminik ilaqartillugit Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nassiutissavai, taannalu aalajangiissaaq.

§ 95. Aalajangiinerit allat pillugit naammagittaalliuutit Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmut nassiunneqassapput.

Imm. 2. Naammagittaalliuut allakkatiguussaaq tunngavilersorneqarsimassallunilu.

Naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaliussaq tassaavoq ullormit aalajangerup nalunaarutigineraniit sapaatip-akunneri 4-t.

Kapitali 13

Atortuulersinneranut aalajangersakkat

§ 96. Nalunaarut 1. august 2009-imi atortuulissaaq.

Imm. 2. Peqatigisaanik meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 12, 27. juni 2007-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat, ulloq 9. januar 2009

Tommy Marø

/

Lise Lennert Olsen

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit

Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat

Naalakkersuisut